

'LIGHTING DNA' ZORGT IN VALKENBURG VOOR COHERENT NACHTBEELD

DE DUITSE LICHTARCHITECT **NORBERT WASSERFURTH** ONTWIERP EEN **LICHTPLAN** VOOR HET **HISTORISCHE CENTRUM VAN VALKENBURG**. BOUWSTENEN EN INSPIRATIEBRONNEN VAN HET LICHTONTWERP: HET BLAUW VAN DE GEUL, HET AMBER VAN HET MERGEL EN HET ROOD VAN HET VALKENBURGSE UITGAANSLEVEN.

BOUWSTENEN VAN HET LICHTPLAN VOOR VALKENBURG: HET BLAUW VAN DE GEUL, HET AMBER VAN HET MERGEL EN HET ROOD VAN HET VALKENBURGSE UITGAANSLEVEN.

LICHT OP MAAT IN VALKENBURG

DE BEELDBEPALENDE MONUMENTEN BINNEN HET PLANGEBIED KREGEN EEN GELAAGDE LICHTOPBOUW; IN DE GEVELS VERLOOPT DE LICHTKLEUR VAN KOEL (DAKEN) NAAR WARM (BEGANE GROND).

Op 19 maart jongstleden vierde Valkenburg de officiële oplevering van het lichtplan dat Norbert Wasserfurth van Studio DL uit Hildesheim ontwierp. Studio DL's op maat gesneden lichtplan zet de Limburgse gemeente in de donkere uren coherent in scène, aangestuurd door wat Wasserfurth het 'lighting DNA' van Valkenburg noemt. In dat licht-DNA zijn de karakteristieken van Valkenburg vervat die Wasserfurth typerend vindt voor het plangebied, waaronder het Middeleeuwse stads-aanzicht, de aanwezige natuur en het toerisme. Die signatuur zette Wasserfurth om in een lichtconcept met als motto's 'Valkenburg, het kloppende hart van Limburg' en 'Valkenburg als gastheer'.

KOEL, WARM EN VURIG

Studio DL legde voor de gemeente een 'topografie van het licht' vast, drie grondtonen voor de dominerende kleurstelling van zijn lichtontwerp: koel blauw, warm amber en vurig rood. Het blauw in Wasserfurths plan haakt aan bij de rivier De Geul, die in Valkenburg met twee vertakkingen door de gemeente stroomt en zo midden in het plangebied een klein stadseiland creëert. Het amber refereert aan het mergel dat volgens Wasserfurth zo typerend is voor veel Valkenburgse centrumbebouwing. "Samen met

de bestrating van basalt is het mergel als bouw-materiaal een onderscheidende kwaliteit van Valkenburg. De gemeente heeft een architectuur die niet specifiek typisch Hollands is; hier geen Nederlandse baksteenbouw, maar een bouwbestand dat meer Belgisch georiënteerd is, ook wat betreft de vormgeving."

En dan is er nog het rood, als uitdrukking van het uitgaansleven in Valkenburg. "Valkenburg heeft overdag een rustig, elegant karakter. 's Avonds is het helaas druk, onrustig. Dat kloppende, levendige mocht in het lichtplan niet ontbreken, maar moest eveneens gevat worden in een coherent lichtbeeld."

GELAAGDE LICHTOPBOUW

Binnen het plangebied wees Wasserfurth acht monumenten aan die beeldbepalend voor Valkenburg zijn en een centrale plek innemen in zijn lichtontwerp. Dat zijn de gereconstrueerde Geulpoort, de hernieuwde Grendelpoort, de Berkelpoort, het heringerichte Halderpark, het voormalige stadhuis (nu Museum Land van Valkenburg), het historische pand van de HEMA, een watermolen (de Franse Molen) en het Spaans Leenhof (nu VVV-kantoor). Voor de ruïne van kasteel Valkenburg maakte Wasserfurth twee jaar geleden al een separaat lichtontwerp.

'DE GEMEENTE HEEFT EEN **ARCHITECTUUR** DIE NIET SPECIFIEK TYPISCH HOLLANDS IS; HIER GEEN NEDERLANDSE BAKSTEENBOUW, MAAR EEN BOUW-BESTAND DAT **MEER BELGISCH** GEORIËNTEERD IS'

FIETSSTAD 2016

SYMPOSIUM BIKENOMICS

13 oktober 2015 – Beatrixgebouw Utrecht

De Fietzersbond nodigt u van harte uit voor het Symposium waar u tijdens plenaire lezingen en interactieve parallelsessies de ins and outs van Bikenomics te horen krijgt. Inclusief bekendmaking genomineerden Fietsstad 2016. Voor meer informatie over het programma en aanmelden:

www.fietsstad2016.nl

Hoofdsponsor:

Sponsor:

Welkom bij Acquire Publishing, de grootste uitgever op het gebied van Architectuur, Ruimte & Mobiliteit in Nederland. Via ons online platform en uiteraard de magazines, e-mailnieuwsbrieven, social media en evenementen stimuleren wij het delen van kennis onder 30.000 architectuur-, ruimte- en mobiliteitsprofessionals.

Samen zijn we het **Architectuur-, Ruimte- en Mobiliteitsnetwerk** van Nederland

Persoonlijke leden

- Lezen achtergronden, vinden inspiratie en delen opinies in de magazines
- Volgen de actualiteit via de wekelijkse E-mailnieuwsbrieven
- Profileren hun kennis en ervaring door middel van hun eigen CV-pagina
- Onderhouden hun netwerk en delen kennis op onze landelijke congressen
- Bespreken actuele vragen met vakgenoten tijdens de PopUp-sessies
- Discussiëren actief mee op onze LinkedIn groepen
- Hebben toegang tot exclusieve artikelen, boeken en publicaties via hun Online Bibliotheek

Bedrijfsleden

- Presenteren hun organisatie via hun eigen bedrijfspagina of tijdens onze congressen
- Publiceren over hun producten, projecten, vacatures of evenementen via de publicatiemodule in hun account
- Hebben toegang tot de Online Bibliotheek met daarin alle magazines, boeken en exclusieve content
- Volgen de resultaten van hun activiteiten op het online platform via hun eigen Dashboard

Kennispartners en Experts

Organisaties en professionals zijn als Kennispartner of Expert actief op het platform als onlineblogger, lid van een Adviesraad van onze evenementen of als publicist in onze magazines.

b:ton

VERKEER

stedebouw
architectuur

STRAAT
BEELD

PARKEER24

Buiten
Spelen

Doet u mee? Ga naar www.acquirepublishing.nl

Acquire Publishing BV | Gebouw Rembrandt | Dokter van Deenweg 56 | 8025 BC Zwolle ☎ 038 460 63 84 ✉ info@acquirepublishing.nl 🌐 www.acquirepublishing.nl

OOK TWEE VALKENBURGSE PLEINEN WERDEN DOOR WASSERFURTH IN HET LICHT GEZET, MET SPECIAAL ONTWERPEN VEERTIEN METER HOGE LICHTMASTEN, VOORZIEN VAN LEDLIJNEN IN DE MAST, DIE BIJ ELK EVENEMENT OF FEESTDAG EEN SPECIEFIE KLEUR AANNEMEN, BIJVOORBEELD ORANJE VOOR KONINGS DAG.

Voor deze panden ontwierp Wasserfurth een gelaagde lichtopbouw: in de gevels verloopt de lichtkleur van koel (daken) naar warm (begane grond). De daken staan in Wasserfurths plan in koud wit licht, de vensters worden geel aangestraald, de architectuur in amber en zandsteenkleur, de straten in een vurig rood, volgens Wasserfurth 'als een rood tapijt, levendig en impulsief'. De hooggelegen delen van de gemeente, zoals de ruïne van Kasteel Valkenburg, worden 's avonds aangelicht met koel licht, door Wasserfurth omschreven als 'spookachtig', en voorzien van warme accenten.

UITVOERING

De uitvoering van Wasserfurths lichtplan was in handen van het Arnhemse bedrijf Ziut. Voor Ziut betekende deze opdracht: werken aan historische en monumentale panden, met de beperkingen van dien. Projectleider Maurice Broers van Ziut: "Zichtbaar leidingwerk was aan de monumenten uit den boze, inbouwsleufjes maken in het mergel was niet toegestaan. Sleutelwoord bij de uitvoering was voor ons: maatwerk leveren. En meestal was de insteek: kleiner is beter. De daken bijvoorbeeld zijn aangelicht met zo klein mogelijke armaturen." Maurice Broers prijst de gemeente Valkenburg dat men koos voor een coherent gemeentelijk

lichtconcept: "Het is uitzonderlijk dat een relatief kleine gemeente de moed heeft om zo'n omvattend project op te pakken en een project aangaat met een looptijd van ettelijke jaren."

LICHT EN IMAGO VAN DE STAD

Volgens Norbert Wasserfurth past de beslissing van Valkenburg in een trend: "Licht neemt een alsmaar belangrijker rol in bij het creëren van een imago en een beeld van een stad. Het nachtbeeld is relevant bij de sociaal-emotionele binding van inwoners en lokale handel en gastronomie, toeristen en bezoekers. In de marketing van steden wordt het nachtbeeld steeds bepalender."

Het creëren van een passend nachtbeeld is geen sinecure, zegt Wasserfurth in aansluiting op Broers: "Het vergt een lange adem en een helder concept. En er zijn, helaas, zoveel technische en vormgevingsmogelijkheden op gebied van licht en tegelijkertijd zoveel partijen betrokken bij de totstandkoming van een lichtplan, dat tegenstrijdige belangen snel kunnen leiden tot kapotgemaakte stadsbeelden. Aan de basis van een goed lichtplan staat in mijn visie altijd dat lighting DNA – een analyse van de karakteristieken van een plangebied, die worden omgezet in een coherent lichtconcept dat, ook op uitvoeringsniveau, past bij het DNA van een locatie."

RECONSTRUCTIE

De realisatie van Wasserfurths lichtplan valt samen met een aantal stedenbouwkundige ingrepen die de identiteit van Valkenburg als vestingstad weer nadrukkelijk naar voren brengen. Belangrijkste ingreep: de reconstructie van de Geulpoort, midden in het plan-gebied van Wasserfurth, en de aanpak van de Grendelpoort. Ook de oude stadsgracht bij het Halderpark is teruggebracht. De stadsgracht, de oude Middeleeuwse stadsmuur en het eraan gelegen Kasteel Den Halder maken zo weer onderdeel uit van de openbare ruimte.